

TƯ TƯỞNG CỦA V.I.LÊNIN VỀ PHƯƠNG THỨC BẢO VỆ LỢI ÍCH QUỐC GIA - DÂN TỘC VÀ ĐỊNH HƯỚNG VẬN DỤNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

★ TS CHU MINH QUỐC

Trường Đại học Nguyễn Huệ

● **Tóm tắt:** Trên cơ sở phân tích làm rõ và khẳng định giá trị của tư tưởng V.I.Lênin về phương thức để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc, tác giả đề xuất một số định hướng nhằm vận dụng những tư tưởng đó để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam trong giai đoạn cách mạng mới hiện nay.

● **Từ khóa:** lợi ích quốc gia - dân tộc, bảo vệ lợi ích quốc gia, V.I.Lênin.

1. Tư tưởng của V.I.Lênin về phương thức bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc

Trong tư tưởng của V.I.Lênin, nội hàm bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc rất rộng lớn, được thể hiện trên tất cả các mặt, các lĩnh vực của đời sống xã hội. Đó là bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của quốc gia - dân tộc xã hội chủ nghĩa (XHCN); bảo vệ chính quyền Xô-viết và chế độ XHCN; bảo vệ chế độ kinh tế, nền văn hóa - xã hội XHCN; bảo vệ quyền và lợi ích của giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, binh sĩ; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của quốc gia - dân tộc XHCN trên trường quốc tế. Không những vậy, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc của các nước XHCN còn gắn liền với bảo vệ thành quả cách mạng của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, của phong trào cách mạng ở các dân tộc thuộc địa, phụ thuộc.

Các nội dung này có mối liên hệ chặt chẽ với nhau, tạo thành một chỉnh thể thống nhất, đảm bảo cho quốc gia - dân tộc XHCN tồn tại và phát triển thịnh vượng. Vì vậy, để bảo vệ được lợi ích quốc gia - dân tộc với tư cách là thành quả của cách mạng XHCN, theo V.I.Lênin cần phải vận dụng linh hoạt, sáng tạo các cách thức, biện pháp để vừa bảo vệ, xây dựng, củng cố, phát triển các lợi ích quốc gia - dân tộc, vừa đấu tranh chống lại mọi hoạt động xâm hại lợi ích quốc gia - dân tộc XHCN. Trong đó, nổi lên một số cách thức, biện pháp sau:

Một là, phải huy động sức mạnh tổng hợp của đất nước để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc.

Theo V.I.Lênin, đây là nguyên tắc cơ bản để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc XHCN. Bởi lẽ, kẻ thù luôn sử dụng trăm phương, ngàn kế, dốc hết mọi lực lượng của chúng hòng giành lại những lợi ích đã mất, phá hủy những thành quả,

lợi ích mà cách mạng XHCN mang lại cho giai cấp công nhân và quần chúng nhân dân lao động. Vì vậy, hơn bao giờ hết chính quyền Xô-viết phải huy động toàn bộ lực lượng cách mạng nhằm bảo vệ chính quyền, bảo vệ thành quả cách mạng - lợi ích tối cao của quốc gia - dân tộc XHCN. V.I.Lênin chỉ thị: "...nhiệm vụ thiêng liêng của công nhân và nông dân Nga là phải hết lòng bảo vệ lấy nước Cộng hòa xôviết"¹; "1) *Tất cả mọi lực lượng, mọi tài nguyên của đất nước*

đều phải dành cho công cuộc bảo vệ cách mạng.

2) *Tất cả các Xô-viết và các tổ chức cách mạng có trách nhiệm phải bảo vệ từng vị trí cho đến giọt máu cuối cùng...*"².

Đây là sứ mệnh đặc biệt quan trọng của toàn thể nước Nga Xô-viết chiến đấu bảo vệ thành quả cách mạng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động. Mặc dù việc bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc xã hội chủ nghĩa diễn ra trong điều kiện vô cùng khó khăn, nhưng V.I.Lênin khẳng định một niềm tin tất thắng rằng "nhất định sẽ bảo vệ được cách mạng chống mọi cuộc xâm phạm của chủ nghĩa đế quốc"³.

Hai là, phải xây dựng tiềm lực kinh tế lớn mạnh.

Trong thời kỳ nội chiến, V.I.Lênin chủ trương thực hiện chính sách kinh tế *cộng sản thời chiến* để huy động được toàn dân bảo vệ tổ quốc, chống sự can thiệp, xâm lược từ bên ngoài. Sau khi nội chiến kết thúc, Người chủ trương kế thừa các giá trị, thành tựu của nền kinh tế tư bản

chủ nghĩa, đề xuất chuyển mô hình kinh tế *cộng sản thời chiến* sang thực hiện *Chính sách kinh tế mới* (NEP). Đặc biệt, V.I.Lênin đã chủ trương sử dụng và phát triển kinh tế tư bản nhà nước như một thành phần kinh tế, một hình thức kinh tế đặc thù của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; sử dụng rộng rãi chuyên gia kinh tế tư sản và trả lương cao cho họ theo đúng kết quả đóng góp. Bởi theo Người, "trong một nước tiểu nông... phải bắc những chiếc cầu nhỏ vững

chắc, đi xuyên qua chủ nghĩa tư bản nhà nước, tiến lên chủ nghĩa xã hội, không phải bằng cách trực tiếp dựa vào nhiệt tình, mà là với nhiệt tình do cuộc cách mạng vĩ đại sinh ra, bằng cách khuyến khích lợi ích cá nhân, bằng sự quan tâm thiết thân của cá nhân, bằng cách áp dụng chế độ hạch toán kinh tế"⁴.

Luận điểm này phản ánh tư duy sắc sảo, nhạy bén của V.I.Lênin trong việc tập trung năng lực của khoa học kỹ thuật, phát huy lợi thế các thành phần kinh tế, qua đó đẩy mạnh sản xuất, nâng cao đời sống của nhân dân, tăng cường tiềm lực kinh tế, quân sự đủ mạnh để đập tan sự xâm lược của các thế lực thù địch, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc XHCN.

Ba là, chủ động xây dựng Hồng quân công-nông hùng mạnh; tăng cường khả năng phòng thủ của đất nước.

V.I.Lênin đã chỉ rõ, trong khi chủ nghĩa đế quốc còn có điều kiện tồn tại bên cạnh chủ nghĩa xã hội, thì việc đề phòng cảnh giác là tất

yếu khách quan. Để bảo vệ thành quả cách mạng, theo Người việc xây dựng Hồng quân công - nông hùng mạnh, củng cố quốc phòng là yêu cầu tất yếu khách quan. V.I.Lênin nhấn mạnh: “Muốn bảo vệ chính quyền của công nông để chống bọn ăn cướp, tức bọn địa chủ và bọn tư bản, chúng ta phải có Hồng quân mạnh mẽ”⁵. Người cũng thường xuyên nhắc nhở Đảng Bôn-sê-vích và chính quyền Xô-viết phải luôn đề cao cảnh giác, chăm lo củng cố, xây dựng Hồng quân vững mạnh, nếu không sẽ “không thể tồn tại được”.

Bên cạnh việc xây dựng Hồng quân công - nông hùng mạnh, V.I.Lênin còn chỉ rõ, mục tiêu xây dựng và củng cố quốc phòng, tăng cường khả năng phòng thủ đất nước là cơ sở để bảo vệ thành quả cách mạng, bảo vệ hòa bình. Người nhấn mạnh, không được lao vào cuộc vật lộn quân sự khi không có quân đội và khi kẻ địch vũ trang tận răng, được chuẩn bị rất chu đáo. Vì vậy, Người yêu cầu, phải “chăm lo đến khả năng quốc phòng của nước ta và của Hồng quân ta như chăm lo đến con người trong mắt mình”⁶; phải “chuẩn bị một cách có hệ thống, không ngừng và toàn diện để đưa đất nước đến chỗ có đủ sức tự vệ”⁷. Tức là, phải chủ động củng cố, tăng cường quốc phòng toàn diện về mọi mặt, cả về kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội, khoa học và các tiềm lực của đất nước... Có như vậy mới thắng được kẻ thù, bảo vệ được lợi ích quốc gia - dân tộc.

Bốn là, vận dụng đa dạng, linh hoạt các hình thức đấu tranh để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc.

Để bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc, V.I.Lênin cũng chỉ rõ cần phải kết hợp chặt chẽ giữa đấu tranh quân sự với đấu tranh kinh tế và đấu tranh ngoại giao. Đây là sự kết hợp các hình thức đấu tranh, phản ánh tính đa dạng,

phong phú của đối tượng cần đấu tranh. Tư tưởng này được hình thành rất sớm, thể hiện trong quan điểm, đường lối chiến lược, sách lược và hoạt động chỉ đạo trong thực tiễn đấu tranh bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Nga của V.I.Lênin và đảng Bôn-sê-vích Nga. Theo sáng kiến của V.I.Lênin, ngay từ những ngày đầu cách mạng, trên báo “Người vô sản” bắt đầu cho đăng các bài và tài liệu về các vấn đề đấu tranh vũ trang của giai cấp vô sản. Sau đó, V.I.Lênin đòi hỏi các đảng viên phải kiên trì học tập công tác quân sự. Người áp dụng các biện pháp tích cực để tổ chức mua và chuyển vũ khí về Nga nhằm chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang giành thắng lợi.

Trong khi đất nước đang có chiến tranh, V.I.Lênin vẫn chỉ đạo tiếp tục duy trì, phát triển đời sống của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, chống sự tàn phá của chiến tranh, khắc phục nạn đói đang xảy ra khủng khiếp. Ngay từ đầu khi mới giành được chính quyền, Người đã chỉ đạo xây dựng nền kinh tế quốc dân mang tính XHCN, phải “tổ chức sản xuất trên quy mô toàn quốc theo kiểu xã hội chủ nghĩa”⁸. Và để tránh những tổn thất trong chiến tranh và có thời gian để củng cố lực lượng, V.I.Lênin đã chủ trương ký hiệp ước hòa bình với Đức vào ngày 3/3/1918 để tận dụng mọi thời cơ, tranh thủ mọi cơ hội và dùng biện pháp để giữ cho bằng được thành quả cách mạng mà giai cấp công nhân Nga và quần chúng nhân dân lao động vừa giành được.

Việc vận dụng đa dạng, linh hoạt các hình thức đấu tranh như vậy đã giúp cho nước Nga Xô-viết có sự chuẩn bị đầy đủ, chu đáo tất cả mọi nguồn sức mạnh và phương pháp đấu tranh; mang lại hiệu quả cao nhất để bảo vệ một cách toàn diện lợi ích quốc gia - dân tộc Nga Xô-viết.

Năm là, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc phải trên cơ sở và phù hợp với sự vận động, biến đổi của thực tiễn.

Vào đầu những năm 1920, tình hình nước Nga Xô-viết và quốc tế có sự vận động biến đổi to lớn theo hướng có lợi cho phong trào đấu tranh của giai cấp công nhân Nga. Dưới sự lãnh đạo tài tình của V.I.Lênin và đảng Bôn-sê-vích, nước Nga Xô-viết “đã đạt được thành tích cơ bản, làm cho vị trí của chúng ta được củng cố rất nhiều và chắc hẳn là chúng ta sẽ giải quyết được vấn đề hòa bình với tất cả các quốc gia lân cận khác, và đến lúc đó thì trên thực tế sẽ không thể có bất kỳ một cuộc xâm lược nào của khối Đồng minh”⁹.

Tuy nhiên, V.I.Lênin nhấn mạnh, cần phải luôn đề cao cảnh giác, “phải duy trì đầy đủ sức chiến đấu như trước để đánh trả kẻ thù. Có thể là sẽ có những mưu toan xâm lược, có thể là Đê-ni-kin sẽ củng cố được lực lượng để tiếp tục nội chiến, có thể là những nhóm phản cách mạng sẽ có mưu toan khủng bố, cho nên đối với chúng ta, giữ gìn tinh thần sẵn sàng chiến đấu là một nghĩa vụ”¹⁰.

Theo đó, V.I.Lênin căn dặn một vấn đề có tính nguyên tắc là: “chúng ta phải lưu ý, phải thí nghiệm trong thực tế xem những thay đổi này đem lại cái gì, và chỉ có coi trọng những điều đó, dựa vào kinh nghiệm thực tiễn đó mới có thể đưa ra được những thay đổi này hay thay đổi khác”¹¹. Đây là luận điểm đặc biệt quan trọng mà V.I.Lênin đã chỉ ra trong nghiên cứu thực tế, đó là phải đưa ra được những dự báo khoa học về sự vận động, biến đổi mau lẹ, phức tạp của tình hình thực tiễn. Từ đó đưa ra những quyết sách khoa học, hiệu quả không chỉ trong bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc nói riêng, mà còn trong phát triển, xây dựng chủ nghĩa xã hội nói chung.

Như vậy, tư tưởng của V.I.Lênin về phương thức bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc là một những vấn đề lý luận cơ bản, có giá trị lý luận thực tiễn sâu sắc, định hướng, chỉ dẫn cho hoạt động của Đảng Bôn-sê-vích, giai cấp công nhân và nhân dân lao động của nước Nga Xô-viết đấu tranh bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc trong hoàn cảnh đặc biệt khó khăn của lịch sử lúc bấy giờ. Đây còn là tiền đề lý luận quan trọng để các Đảng Cộng sản và công nhân quốc tế, các nhà nước XHCN hoạch định đường lối chiến lược, sách lược bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc và tổ chức thực hiện hiệu quả ở mỗi nước.

2. Một số định hướng vận dụng ở Việt Nam hiện nay

Trong những năm tới, tình hình thế giới, khu vực tiếp tục sẽ còn có những diễn biến rất phức tạp, khó lường, khó nắm bắt, khó dự báo; thời cơ, thuận lợi đan xen với khó khăn, thách thức. Ở trong nước, các thế lực thù địch, phản động, cơ hội đang triệt để lợi dụng mặt trái của nền kinh tế thị trường, những tác động tiêu cực của quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng 4.0 để chống phá sự nghiệp cách mạng nước ta bằng âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hoà bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Cùng với đó là “một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”¹²... đã tác động, ảnh hưởng đến niềm tin của một bộ phận quần chúng nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước. Trước thực tế trên, việc quán triệt các phương thức bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc theo tư tưởng của V.I.Lênin để bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam trong giai đoạn cách mạng mới hiện nay là vấn đề vô cùng quan

trọng và cấp thiết, đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta cần làm tốt một số vấn đề cơ bản sau:

Một là, cần nắm chắc và xử lý tốt sự tác động của quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và Cách mạng 4.0 đến bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam hiện nay

Toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0 là xu thế khách quan, có tác động, ảnh hưởng mạnh mẽ, sâu sắc đến bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam theo cả hai chiều hướng. Về mặt tích cực, quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0 tạo ra những điều kiện thuận lợi về vốn, khoa học - công nghệ, thị trường, kinh nghiệm quản lý... cho phát triển kinh tế - xã hội. Đây là cơ hội, thời cơ thuận lợi có tính bước ngoặt để chúng ta

tiến hành thắng lợi sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Trên cơ sở đó, nâng cao tiềm lực quốc phòng để bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc. Bên cạnh đó, thông qua sự tác động của quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0, chúng ta có cơ hội để thúc đẩy hợp tác với các nước, tạo thế đan cài về lợi ích; nhận rõ những mâu thuẫn, khác biệt về mặt lợi ích để có đối sách ứng xử phù hợp trong xác lập mối quan hệ quốc tế, bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc trên cơ sở “tôn trọng các nguyên tắc cơ bản của Hiến chương Liên hợp quốc và luật pháp quốc tế, bình đẳng, hợp tác, cùng có lợi”¹³.

Bên cạnh sự tác động tích cực, quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0 cũng có những tác động tiêu cực khi làm gia tăng sự tùy thuộc giữa Việt Nam với các quốc gia khác; gây khó khăn, trở ngại trong việc giữ vững độc lập, tự chủ trước sức ép của các nước lớn, có tiềm lực mạnh. Trong trường hợp các nước lớn “ngầm bắt tay”, thỏa hiệp với nhau về lợi ích sẽ tác động không nhỏ đến vấn đề độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam.

Hiện nay, cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật đang diễn ra như vũ bão, tác động, ảnh hưởng đến tất cả các quốc gia, dân tộc trên thế giới. Trong bối cảnh đó, nếu mọi tổ chức, cá nhân không đặt lợi ích của quốc gia - dân tộc lên trên hết, trước hết trong quan hệ quốc tế mà chỉ vì lợi ích cục bộ của ngành, lĩnh

vực mình thì rất dễ “sập bẫy”, trở thành “bãi rác thải” công nghệ, gây ô nhiễm môi trường sinh thái, ảnh hưởng đến sự phát triển nhanh và bền vững.

Quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0 còn tác động sâu sắc tới việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Một mặt, chúng ta có cơ hội tiếp cận, giao lưu, tiếp thu những tinh hoa văn hóa tiên bộ của nhân loại để làm phong phú, sâu sắc thêm bản sắc văn hóa dân tộc mình. Nhưng mặt khác, quá trình này cũng dẫn đến tình trạng các yếu tố phản văn hóa cũng du nhập theo, làm cho nền văn hóa dân tộc có nguy cơ bị phai nhạt, xói mòn, mất dần những giá trị truyền thống, cốt

VỀ MẶT TÍCH CỰC, QUÁ TRÌNH TOÀN CẦU HÓA, HỘI NHẬP QUỐC TẾ VÀ CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 TẠO RA NHỮNG ĐIỀU KIỆN THUẬN LỢI VỀ VỐN, KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ, THỊ TRƯỜNG, KINH NGHIỆM QUẢN LÝ... CHO PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI. ĐÂY LÀ CƠ HỘI, THỜI CƠ THUẬN LỢI CÓ TÍNH BƯỚC NGOẶT ĐỂ CHÚNG TA TIẾN HÀNH THẮNG LỢI SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI, CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC.

cách và diện mạo bản sắc văn hóa dân tộc. Từ đó làm tiềm ẩn những nguy cơ bất ổn về an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội...

Do vậy, để bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay, đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta cần nhận thức rõ, đầy đủ sự tác động của các yếu tố này theo cả hai chiều hướng: thuận lợi, thời cơ và khó khăn, thách thức. Trên cơ sở đó đề ra những chủ trương, biện pháp đúng đắn để bảo vệ cho được lợi ích quốc gia - dân tộc trong mọi tình huống.

Hai là, giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng; hiệu lực, hiệu quả quản lý của Nhà nước; phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc.

Để bảo đảm cao nhất lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam trong tình hình mới hiện nay thì vấn đề có ý nghĩa quan trọng hàng đầu là giữ vững, tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với nhiệm vụ bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc. Đảng lãnh đạo toàn diện nhiệm vụ bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam, từ công tác tổ chức, xây dựng lực lượng, huy động các nguồn lực... Nhà nước chủ động nghiên cứu, cụ thể hoá đường lối, quan điểm của Đảng, ban hành và quản lý điều hành tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam. Đồng thời, tiếp tục bổ sung, hoàn thiện đường lối lãnh đạo của Đảng và hệ thống chính sách luật pháp của Nhà nước về bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc cho phù hợp với sự biến đổi mau lẹ, phức tạp của tình hình thế giới, khu vực.

Trong điều kiện mới hiện nay, chúng ta cần nhận thức được rằng, lực lượng bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam không chỉ là lực lượng vũ trang, mà là lực lượng của toàn dân

tộc, của cả hệ thống chính trị, đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước. Lực lượng bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam cũng không chỉ đơn thuần là lực lượng của những người dân Việt Nam và nguồn lực nội sinh trong nước, mà là cả lực lượng của người Việt Nam sinh sống ở nước ngoài, sự ủng hộ của bạn bè quốc tế và cả nguồn lực mà đất nước có thể khai thác từ bên ngoài, nội sinh hoá thành nguồn lực trong nước. Vì vậy, để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc hiện nay, cần tăng cường xây dựng và phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng liên minh Công - Nông - Trí vững chắc do Đảng lãnh đạo. Lấy mục tiêu “xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, độc lập, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, ngày càng giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc làm”¹⁴ điểm tương đồng để tập hợp, đoàn kết mọi người Việt Nam ở trong nước cũng như người Việt Nam ở nước ngoài, tạo sinh lực mới để xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Ba là, đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội phải gắn kết chặt chẽ với tăng cường tiềm lực quốc phòng, xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc.

Muốn bảo vệ được lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam thì trước hết chúng ta phải có thực lực. Thực lực ở đây là sức mạnh tổng hợp quốc gia, trong đó sức mạnh kinh tế và quốc phòng đóng vai trò quyết định, làm cơ sở, nền tảng để thực hiện nhiệm vụ bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc. Do vậy, Đảng và Nhà nước cần có những chủ trương, chính sách ưu tiên đầu tư, nâng cao tính độc lập, tự chủ của nền kinh tế quốc gia. Chú trọng xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Có cơ chế, chính sách tháo gỡ những khó khăn,

vướng mắc và tạo điều kiện thuận lợi để huy động, phân bổ, bố trí, sử dụng tối ưu các nguồn lực để xây dựng và phát triển đất nước. Đẩy mạnh công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hoá đất nước; cơ cấu lại nền kinh tế quốc gia trên nền tảng của khoa học - công nghệ, đổi mới và sáng tạo, tạo nền tảng để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh và sức cạnh tranh của nền kinh tế quốc gia. Tập trung xây dựng nền kinh tế quốc gia độc lập, tự chủ, tham gia có hiệu quả vào mạng lưới sản xuất và chuỗi cung ứng giá trị toàn cầu (logistics). Thực hiện tăng trưởng kinh tế gắn với phát triển văn hoá, giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ. Thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội ngay trong từng bước, từng chính sách phát triển; không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân, “không để ai bị bỏ lại phía sau” trong quá trình phát triển, bảo đảm cho đất nước và con người Việt Nam phát triển một cách toàn diện.

Bốn là, xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nhất là lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh toàn diện, làm nòng cốt bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc trong tình hình mới.

Để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam trong tình hình mới hiện nay, bên cạnh việc xây dựng nguồn lực quốc phòng vững mạnh thì một trong những vấn đề cần được quan tâm hàng đầu là tiếp tục xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân; “thế trận lòng dân” trong thế trận “chiến tranh nhân dân” vững chắc. Có chính sách cụ thể để xây dựng các lực lượng và tiềm lực quốc phòng (tiềm lực về chính trị, quân sự, an ninh; tiềm lực về kinh tế, văn hóa - xã hội; tiềm lực về khoa học - công nghệ...) vững mạnh, đủ sức đáp ứng yêu cầu mới của sự nghiệp bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc.

Tập trung “xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số lực lượng tiên tiến lên hiện đại. Đến năm 2025, cơ bản xây dựng Quân đội, Công an tinh, gọn, mạnh tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu năm 2030 xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”¹⁵, hoàn thành mọi nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới. Giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp, về mọi mặt của Đảng, sự quản lý tập trung, thống nhất của Nhà nước đối với lực lượng vũ trang, đảm bảo cho lực lượng vũ trang luôn tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân; xứng đáng là lực lượng nòng cốt bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc. Tiếp tục đẩy mạnh cải cách, tinh giản bộ máy, xây dựng Quân đội theo hướng: tinh, gọn, mạnh, cơ động, linh hoạt, xử lý kịp thời, hiệu quả các tình huống cả trong thời bình và khi có chiến tranh để bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc.

Năm là, tranh thủ tối đa sự đồng tình, ủng hộ của bạn bè và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới để bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc.

Một trong những bài học lớn đưa cách mạng Việt Nam đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác là Đảng ta đã nhận rõ xu thế vận động và phát triển của thời đại, chủ động, khéo léo thực hiện đường lối ngoại giao “cây tre Việt Nam” làm cho bạn bè quốc tế biết, hiểu, quan tâm và ủng hộ Việt Nam. Trong tình hình mới, cần đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả công tác đối ngoại, hoạt động ngoại giao để tạo sức mạnh tổng hợp trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ vững chắc lợi ích quốc gia - dân tộc Việt Nam. Do vậy, cần “thực hiện nhất quán đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu

nghe, hợp tác và phát triển, đa dạng hóa, đa phương hóa quan hệ đối ngoại. Bảo đảm cao nhất lợi ích quốc gia - dân tộc trên cơ sở các nguyên tắc cơ bản của Hiến chương Liên hợp quốc và luật pháp quốc tế, bình đẳng, hợp tác, cùng có lợi”¹⁶.

Đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả hội nhập quốc tế; trên cơ sở đảm bảo tối cao lợi ích quốc gia - dân tộc, cần thực hiện đúng các cam kết, các hiệp định thương mại mà chúng ta tham gia, ký kết với lộ trình hợp lý, phù hợp. Làm sâu sắc hơn và đưa mối quan hệ hợp tác với các đối tác đã xác lập vào thực chất, nhất là các đối tác chiến lược và các nước lớn có vai trò quan trọng đối với lợi ích của đất nước. Chủ động, tích cực tham gia hoạt động đối ngoại quốc phòng, trong đó có việc tích cực tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc, diễn tập ứng phó với những thách thức an ninh phi truyền thống và các hoạt động khác... Qua đó, góp phần cùng với các quốc gia khác trong khu vực và trên thế giới tạo dựng, gìn giữ môi trường hòa bình, ổn định chung để phát triển.

Sáu là, chủ động đấu tranh, làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động; sẵn sàng ứng phó với các mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống.

Đảng ta khẳng định: Chủ động đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch; ngăn chặn, phản bác những thông tin và luận điệu sai trái, đẩy lùi các loại tội phạm; sẵn sàng ứng phó với các mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống; bảo đảm an ninh, an toàn thông tin, an ninh mạng¹⁷. Trong điều kiện hiện nay, khi các mối đe dọa an ninh phi truyền thống ngày càng diễn biến phức tạp; khi mà không gian mạng ngày càng trở thành một “môi trường mới” của chủ quyền và an ninh quốc gia, thì việc chủ động đấu tranh làm thất bại mọi sự chống phá của các thế lực thù địch, phản động, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc trên không gian mạng càng trở nên quan trọng và cấp thiết. Đây là một nội dung quan trọng trong chiến lược bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc, cần phải được Đảng, Nhà nước, toàn quân và toàn dân ta “chủ động đấu tranh” có hiệu quả ❖

^{1, 2, 3, 7} V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 35, tr.432, 435, 12, 476.

⁴ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 44, tr.189.

⁵ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 39, tr.175.

⁶ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 44, tr.69

⁸ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 36, tr.93

^{9, 10, 11} V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2006, tập 40, tr.130, 132, 132.

^{12, 13, 15, 16, 17} Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tập I, tr.92, 101, 157-158, 161-162, 279-280.

¹⁴ Nguyễn Phú Trọng: *Phát huy truyền thống đại đoàn kết toàn dân tộc xây dựng đất nước ta ngày càng giàu mạnh, văn minh, hạnh phúc*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2023, tr.21.